

Grup Atmosferi Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Grup Atmosferi Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22436>

Özet

Grup Atmosferi Ölçeği (GAÖ), bir grubun üyeleri tarafından deneyimlenen **duygusal** ve sosyal iklimin öznel algısını ölçmek amacıyla kullanılan bir araçtır. Bu ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması Didem Alsancak tarafından 2010 yılında gerçekleştirilmiştir. Uyarlama, özellikle bilgisayar destekli işbirlikli öğrenme ortamlarında grup uyumu, grup atmosferi ve performans arasındaki ilişkileri inceleyen bir yüksek lisans tezi kapsamında yapılmıştır. Ölçek, grubun genel ruh halini ve üyeler arasındaki etkileşimin kalitesini değerlendirmek için tasarlanmış 6 maddeden oluşmaktadır.

Ölçek, zıt anlamlı sıfat çiftleri (örneğin, 'sıcak-soğuk', 'tatmin edici-yıldırıcı') kullanılarak 5'li Likert Ölçeği formatında puanlanmaktadır. Uyarlama çalışması sonucunda elde edilen yüksek güvenirlik katsayısı (Alfa = 0.93), ölçeğin grup dinamiklerini ölçme konusunda güçlü bir iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Grup Atmosferi, Grup Dinamikleri, İşbirlikli Öğrenme, Ölçek Uyarlama, Sosyal Psikoloji, Güvenirlik, Likert Ölçeği

Yazarlar

Didem ALSANCAK

Amaç

Grup Atmosferi Ölçeği'nin temel amacı, belirli bir sosyal veya çalışmada grubunun üyeleri tarafından algılanan psikolojik ortamın kalitesini nicel olarak belirlemektir. Bu atmosfer, grup üyelerinin motivasyonunu, işbirliği düzeyini ve genel performansın doğrudan etkileyen kritik bir değişkendir.

Alsancak (2010) tarafından gerçekleştirilen uyarlama çalışması, özgün ölçeğin Türk kültürüne ve özellikle **bilgisayar destekli işbirlikli öğrenme** bağlamına uygunluğunu test etmeyi amaçlamıştır. Çalışmada, grup atmosferinin, geçişken bellek ve grup uyumu gibi diğer grup süreçleriyle olan ilişkisi incelenmiş, böylece öğrenme ortamlarında grup çalışmasının başarısını öngörmede ölçeğin potansiyeli ortaya konulmuştur.

Yapı

Ölçeğin ölçtüğü psikolojik yapı, **Grup Atmosferi** olarak tanımlanır. Grup atmosferi, bir grubun duygusal tonunu ve üyeler arasındaki ilişkilerin niteliğini yansıtan, genellikle tek bir boyut olarak

ele al?nan bir yap?d?r. Bu yap?, grubun ne kadar davetkar, destekleyici, tatmin edici veya tam tersi, gergin ve y?prat?c? olarak alg?land???n? gösterir.

GAÖ, bu yap?y? ölçmek için semantik farkl?la?t?rma tekni?ini kullan?r; yani kat?l?mc?lardan, grubu temsil eden z?t kutuplu s?fatlar aras?nda kendi alg?lar?na en uygun noktay? i?aretlemeleri beklenir. Bu yakla???m, grup deneyiminin öznel ve duygusal bile?enlerini yakalamada etkilidir. Ölçekte yer alan 's?cak-so?uk' ve 'tatmin edici-y?ld?r?c?' gibi maddeler, bu duygusal boyutu temsil eden güçlü göstergelerdir.

Geçerlik

Alsancak (2010) taraf?ndan yürütölen yüksek lisans tezi özetinde, uyarlanan Grup Atmosferi Ölçe?i için detayl? bir geçerlik çal???mas?na dair spesifik bir bilgiye yer verilmemi?tir. Geçerlik (Validity), bir testin ölçmeyi amaçlad??? yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini gösteren en önemli psikometrik özelliktir.

Bir ölçek uyarlama çal???mas?nda beklenen geçerlik türleri aras?nda yap? geçerli?i (örne?in, faktör analizi), ölçüt ba???ml? geçerlik veya ay?rt edici geçerlik çal???malar? yer alabilir. Ancak, mevcut kaynaklarda bu geçerlik analizlerine dair bir sonuç belirtilmemi?tir. ?leriki çal???malarda ölçe?in yap?sal geçerli?inin detayl? olarak incelenmesi önerilmektedir.

Güvenirlik

Grup Atmosferi Ölçe?i'nin güvenilirlik (Reliability) analizi, uyarlama çal???mas?n?n önemli bir bile?enidir. Güvenirlik, bir ölçme arac?n?n tutarl? ve kararl? sonuçlar verme derecesini ifade eder.

Uyarlama çal???mas? kapsam?nda, 6 maddelik ölçe?in iç tutarl?l?k güvenilirlik katsay?s? hesaplanm???tır. Elde edilen Cronbach Alfa katsay?s? de?eri **0.93** olarak bulunmu?tur. Bu katsay?, psikometride mükemmel düzeyde yüksek bir iç tutarl?l?ka i?aret eder. 0.90 ve üzeri alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y?, yani grup atmosferini, son derece tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Faktör Analizi

Kaynak içerikte ölçe?in faktör yap?s?na veya faktör analizi sonuçlar?na dair aç?k bir bilgi yer almamaktadır. Ancak, ölçe?in sadece 6 maddeden olu?mas? ve yüksek iç tutarl?l?k sergilemesi (Alfa = 0.93), ölçe?in büyük olas?l?kla tek boyutlu (unidimensional) bir yap?ya sahip oldu?unu dü?ündürmektedir.

Genellikle grup atmosferi gibi öznel deneyimleri ölçen semantik farkl?la?t?rma ölçekleri, ölçölen yap?n?n genel pozitiflik/negatiflik boyutunu temsil eden tek bir bask?n faktör yüküne sahiptir. Bu

nedenle, uyarlama sürecinde tek faktörlü bir yapıya dönüştürülmüş varsayılabilir, ancak bu bilginin tezin orijinal metninden kontrol edilmesi gerekmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Zıt Kutuplu Sıfat Çiftleri kullanılan 5'li Likert Tipi derecelendirme.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Akademik Çalışma Grupları veya işbirlikli Öğrenme Ortamlarındaki Öğrenciler

Yaş Grubu: Üniversite öğrencileri (Yüksek lisans tezi bağlamında)

Popülasyon Detayları: Çalışma, bilgisayar destekli işbirlikli öğrenme ortamlarında görev alan katılımcılar üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Katılımcılar, çalıştıkları grubu tanımlayan zıt sıfat çiftleri arasında 1'den (Olumlu değerlendirme) 5'e (Olumsuz değerlendirme) kadar puanlama yaparak grubun atmosferini değerlendirirler. Ölçek toplam puanı, grup atmosferinin genel düzeyini yansıtır.

Anahtar Kelimeler

Grup iklimi, Sosyal Algı, Öğrenme Ortamları, Psikometri, Alfa Katsayısı, Didem Alsancak

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: didemalsancak@ahievran.edu.tr

Yazın Adresi: Didem Alsancak, Hacettepe Üniversitesi (2010 Tez Dönemi)

Bizim, Ücret ve Test Yolu

Grup Atmosferi Ölçeği'nin Türkçe uyarlama çalışması **2010** yılında tamamlanmıştır. Ölçeğin akademik amaçla kullanılması için genellikle yazarın (Didem Alsancak) izni gerekmektedir. Yüksek lisans tezleri genellikle kamuya açık kaynaklar olduğundan, ticari olmayan akademik kullanımlarda izin süreçleri tezin kaynak gösterilmesiyle yürütülebilir.

Orijinal çalışma, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişime açıktır.

Orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:



[grup-atmosferi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Alsancak, D. (2010). **Bilgisayar destekli işbirlikli öğrenme ortamlarında geçişken bellek ile grup uyumu, grup atmosferi ve performans arasındaki ilişkinin incelenmesi** (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tezin orijinal metnine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir: tez.yok.gov.tr

Grup Atmosferi Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Grup Atmosferi Ölçeği, toplam 6 maddeden oluşmaktadır. Maddeler, zıt kutuplu sıfat çiftleri şeklinde sunulur. Katılımcıların bu sıfat çiftleri üzerindeki algılarının ifade edilmesi istenir.

sıcak-soğuk

tatmin edici-yıldırıcı

(Diğer 4 madde kaynakta belirtilmemiştir.)